

Endeutament i independència

Pere Miret. Economista. Membre de la sectorial d'Economia de l'ANC.
Article publicat a La Vanguardia el 14/02/2016

En aquest article, Pere Miret dona resposta a algunes veus interessades en difondre l'opinió de que la independència de Catalunya no seria possible per un deute públic massa elevat, i aporta els arguments que permeten afirmar que la situació del deute de la República Catalana seria molt millor que l'actual ja que Catalunya està pagant un percentatge superior del deute espanyol del que li correspondria en cas d'independència.

En el debat sobre els impactes econòmics de la independència de Catalunya, sorgeixen veus que, a partir d'anàlisis gens rigoroses, afirmen que aquesta no seria possible per un deute públic pretesament massa alt. Vegem-ho.

S'ha arribat a plantejar una eventual xifra d'endeutament públic d'una Catalunya independent de prop del 140 % del producte interior brut (PIB) català que no correspon a la realitat, ja que s'afegeix uns 240.000 milions d'euros de deute que presumptivament s'hauria d'absorbir de l'Estat espanyol a uns 60.000 milions de deute estricte de la Generalitat, sense tenir en compte que la primera xifra ja incloïa deute de la Generalitat i, per tant, se suma una mateixa cosa dues vegades. La primera xifra s'atribueix a un tercer, però està treta fora de context. En efecte, la xifra dels 240.000 milions d'euros s'obté multiplicant el deute total de l'Estat espanyol, superior al bilió d'euros, que inclou tot el deute de les comunitats autònomes, pel percentatge de l'esforç fiscal català, és a dir, dels impostos que paguem en relació amb el total de l'Estat.

En tot cas, quina seria la xifra del deute públic del nou Estat català? La resposta és: depèn. Efectivament, si l'Estat espanyol no volgués reconèixer el nou Estat, llavors la República Catalana no hauria d'assumir ni un cèntim del deute espanyol (no es pot traspasar deute a algú no reconegut) i l'Estat espanyol hi hauria de fer front, ja que és el titular legal (el *Reino de España*); per tant, el deute públic català seria el de la Generalitat de Catalunya més el deute local català, al voltant del 34 % del PIB català en total, un percentatge dels més baixos dels països desenvolupats.

Si hi hagués negociació, que lògicament pressuposaria el reconeixement de la independència i de l'acceptació del nou Estat dins de la Unió Europea, a més de rebre actius, el percentatge de deute assumit podria oscil·lar entre el 10,6 % segons el criteri de la despesa efectiva realitzada, el 16,1 % de la població i el 18,9 % del PIB. Però aquest percentatge s'aplicaria sobre el deute de l'Administració central (no tindria cap sentit que l'Estat català assumís el deute de les altres comunitats autònomes, ni de les entitats locals de fora de

Catalunya), que el setembre del 2015 (última dada disponible) era de 934.273 milions d'euros. Així, podria variar entre 99.033 milions d'euros i 176.578 milions d'euros, molt lluny dels 240.000 milions d'euros en el pitjor dels casos. Així, en cas d'independència la situació seria molt millor que l'actual, ja que Catalunya està pagant un percentatge superior del deute espanyol com s'ha vist abans (la contribució als ingressos fiscals).

D'altra banda, segons un estudi solvent presentat ara fa un any al Col·legi d'Economistes de Catalunya, amb la independència la qualificació creditícia del deute públic català passaria del nivell de bo brassa actual fins al grau d'inversió d'A+, superior al de l'Estat espanyol. D'aquesta manera, seria més fàcil gestionar el deute que ara. Això també comportaria que el sector privat tingués més finançament disponible i a millor preu.